

[Knud Kristensen.]

gennem denne Lov, stadig havde Interesse i at søge over til andet Arbejde, nemlig i de private Erhverv; thi ellers var det jo haabløst at slaa ind paa saadanne Foranstaltninger. Men deraf følger, at de Arbejdsbetingelser, som bydes her, ikke maa være saa gode som dem, der bydes og kan bydes i det private Erhvervsliv, Fortjeningen maa ikke være saa stor og maa heller ikke kunne opnaas paa lige saa gode Vilkaar som i det private Erhvervsliv. Det er just det, vi Gang paa Gang har fremhævet. Vi har ikke sagt, at de Arbejdsbetingelser, som her ydes, i og for sig er for gode, men vi har sagt, at de er for gode i Forhold til de Arbejdsbetingelser, der bydes i en stor Del af det danske Erhvervsliv. Jeg skal her henpege paa det, som jeg har mest Kendskab til, nemlig Arbejdsbetingelserne inden for Landbrugserhvervet, som dog endnu er en vigtig og meget stor Beskæftigelsesgren i vort Land.

Betingelserne i det foreliggende Lovforslag, ligesom ogsaa i Lovforslaget i Fjor, er af en saadan Karakter, at man kan tjene det samme paa en kortere Tid, end der kræves inden for Landbrugserhvervet, og her er ikke blot Tale om dem, der arbejder for Løn inden for Landbruget, men ogsaa om de selvstændige. Hvis de her foreslaaede Løntariffer skal opretholdes, kan man inden for Landbrugserhvervet med den samme Arbejdsindsats ikke tjene saa meget, som de kan, der kommer i Arbejde efter denne Lov. Derfor er Vejen til at faa vor Tilslutning til de her foreslaaede Foranstaltninger, at Regeringen er med til at skabe bedre Betingelser for Arbejdet i de private Erhverv. Men paa det Punkt har jo Regeringspartierne været modvillige; de sætter sig imod Foranstaltninger, som i væsentlig Grad kan forbedre disse Betingelser. Derfor bliver Konsekvensen ogsaa, at man ikke kan gennemføre Beskæftigelse ved offentlige Arbejder under de her foreslaaede Vilkaar, thi gjorde man dette, vilde man modvirke, at de paagældende søger over til Arbejde i de private Erhverv, og derigennem modvirker vi atter en Formindskelse af Arbejdsløsheden.

Den højtærede Socialminister sagde i sin Fremsættelsestale, at man kunde anlægge to Synspunkter: Enten skulde de paagældende arbejde paa nedsat Arbejdstid, eller ogsaa kunde man sætte selve Lønnen, det Vederlag, de fik, i Forhold til Understøttelserne, men, fremhævede den højtærede Socialminister: hvis man nedsætter Arbejdstiden, vil der komme flere i Arbejde,

og derfor foreslaar han denne Vej. Det er efter min Opfattelse ikke rigtigt. Hvad er det nemlig, der begrænser Antallet af dem, der kommer i Arbejde her? Det er efter min Formening ingenlunde Arbejdets Mængde, for naar der ikke tages Hensyn til, at det skal betale sig, er der Arbejde nok i dette Land. Der er mange forskellige Arbejder, naar man ikke tager Hensyn til økonomisk Udbytte, som baade er nyttige og ønskelige, og derfor er der saa at sige ingen Grænse for det Arbejde, der paa dette Omraade kan stilles i Udsigt. Nej, det, der sætter Grænsen, er de Penge, man har Raad til at ofre, og derfor kommer det slet ikke i Betragtning, om man arbejder noget længere for det samme Vederlag, da der jo ikke i den Anledning gaar flere Penge til. Nej, det er de Kapitaler, Samfundet evner at stille til Raadighed, der angiver Grænsen for, hvilke Arbejder der paa disse Omraader lader sig udføre, og her kan det efter min Opfattelse ikke undgaas, at man kommer ind paa en Overvejelse af dette Spørgsmaal: hvis man nu tager store Kapitaler og sætter ind til Gennemførelse af disse offentlige, stort set uproduktive Arbejder, gaar saa ikke disse Kapitaler eller i hvert Fald den Del deraf, som er ud over Understøttelserne, fra det private Arbejdsmarked, saaledes at man der faar mindre Kapital og derfor kun kan sætte mindre Arbejde i Gang?

Til Igangsættelse af produktivt Arbejde i det private Erhvervsliv skal der jo baade Arbejdskraft og Kapital, og hvis ikke Kapitalen er til Stede — og den kan man jo ikke saadan forøge ved en Lovforanstaltning, det er jo ikke Pengesedlerne, der er den virkelige Kapital —, saa kan jeg ikke se rettere, end at stort set vil den Kapital, som sættes ind her til Fremskaffelse af saadanne Resultater, gaa fra det private Arbejdsmarked, og derigennem vil der i hvert Fald blive en Tendens til en Stigning af Arbejdsløsheden paa *det* Omraade. Vi mener derfor, at dette Spørgsmaal i hvert Fald maa tages under meget nøje Overvejelse sammen med Spørgsmaalet om Betingelserne, for at ikke Resultatet af denne Lovgivning skal blive, at der vel skabes nogen Beskæftigelse ved dette Arbejde, men samtidig bliver der lige saa mange arbejdsløse paa andre Omraader, det vil sige, at Resultatet ikke bliver en større Beskæftigelse, men dette, at man flytter Arbejds-kraft fra de produktive Virksomheder over til de mindre produktive eller uproduktive Virksomheder.

Til sidst vil jeg gerne henstille til Over-